

Udskriftsdato: 14. december 2025

FOU nr 1980.580 (Gældende)

Transportudgifter og medvirken ved samkvemsretsbesøg

Ministerium: Folketinget

Transportudgifter og medvirken ved samkvemsretsbesøg

Transportudgifter og forældremyndighedsindehaverens medvirken i forbindelse med samkvemsretsbesøg.

(J. nr. 1980-947-63)

Foreningen FAR klagede på M's vegne over, at justitsministeriet i skrivelse af 24. juli 1980 til M ikke havde fundet grundlag for at ændre en afgørelse fra Frederiksborg amt af 16. maj 1980. Ved denne afgørelse havde Frederiksborg amt afslået M's ansøgning om en ændring af vilkårene for afhentning og tilbagelevering af sin søn S i forbindelse med udøvelsen af samkvemsret.

I anledning af foreningens klage meddelte Frederiksborg amt og justitsministeriet mig, at amtet og ministeriet kunne henholde sig til deres tidligere afgørelser.

Det fremgik af sagen, at Sønderjyllands amt i december 1976 tillagde M samkvemsret med sit og H's barn, S, født den 15. januar 1973. I resolutionen bestemtes det bl. a., at M havde ret til at modtage barnet på besøg den 1. weekend i hver måned fra fredag kl. 17.00 til søndag kl. 19.00. Desuden anførtes det som vilkår, at »det påhviler faderen at foranledige barnet afhentet og efter hvert besøg bragt tilbage samt at afholde de med samkvemsretten forbundne udgifter«.

Da M boede i Sønderborg, og H boede i Espergærde, foreslog M H følgende rejseordning i forbindelse med S's besøg i Sønderborg: H skulle følge S til Kastrup lufthavn, således at S derfra kl. 19.00 kunne flyve til Sønderborg, hvor M ville modtage ham ved ankomsten kl. 19.30. Tilbagereisen skulle foregå med fly fra Sønderborg kl. 17.00 med ankomst til Kastrup kl. 17.30, hvor H skulle afhente S.

H ønskede imidlertid ikke at medvirke til en sådan ordning.

Herefter anmodede FAR Sønderjyllands amt om at ændre vilkårene for samkvemsretsbesøgene i overensstemmelse med den ordning, som M havde foreslået H. Sønderjyllands amt sendte ansøgningen til Frederiksborg amt til afgørelse.

I anledning af ansøgningen anførte H i en skrivelse til Frederiksborg amt, at den gældende ordning efter hendes erfaringer indebar de mindste ulemper for S, »fordi han møder og specielt tager afsked med (M) i vante hjemlige omgivelser, hvor resten af familien kan støtte ham, i modsætning til at han er ladet alene i et fly med de personlige konflikter, som en afsked ikke kan undgå at føre med sig.«

I skrivelse af 16. maj 1980 til M afslog Frederiksborg amt ansøgningen om ændring af vilkårene vedrørende afhentning og tilbagelevering af S.

Denne afgørelse påklagede M til justitsministeriet, som i skrивelsen af 24. juli 1980 meddelte M, at ministeriet ikke havde fundet grundlag for at ændre Frederiksborg amts afgørelse.

I klagen til mig henviste foreningen til, at Frederiksborg amt og justitsministeriet ved deres afgørelse ikke havde taget tilstrækkeligt hensyn til de individuelle forhold. Foreningen fandt, at parterne (forældremyndighedens indehaver og samkvemsretshaveren) i fælleskab måtte bære udgifterne i forbindelse med samkvemsrettens udøvelse.

I en supplerende udtalelse af 20. maj 1981 anførte justitsministeriet, at »der efter justitsministeriets opfattelse i myndighedslovens § 27, stk. 3, hvorefter overøvrigheden efter begæring træffer bestemmelse om omfanget og udøvelsen af samkvemsret, må anses at være tilstrækkelig hjemmel til ved afgørelser om samkvemsret at pålægge forældremyndighedsindehaveren - mod dennes protest - at medvirke aktivt til transport af barnet i forbindelse med samkvemsrettens udøvelse.

Den konkrete afgørelse af, om det i det enkelte tilfælde bør pålægges forældremyndighedsindehaveren at medvirke aktivt til transport af barnet i forbindelse med samkvemsrettens udøvelse, beror på et samlet skøn over den enkelte sags omstændigheder, idet det er justitsministeriets opfattelse, at forældremyndighedsindehaveren kun i helt ekstraordinære tilfælde bør pålægges at bringe barnet enten hele vejen til samkvemsretshaverens bopæl eller - typisk - til en station, havn eller lufthavn. Dette synspunkt er bl. a. begrundet i tvangsfuldbyrdelseshensynet samt i øvrigt i de vanskeligheder, sådanne ordninger vil kunne give anledning til mellem parterne.

Der er efter justitsministeriets opfattelse ikke hjemmel til at pålægge forældremyndighedsindehaveren at afholde transportudgifterne i forbindelse med samkvemsrettens udøvelse.«

I en skrivelse til foreningen udtalte jeg følgende:

»Frederiksborg amts og justitsministeriets afgørelser er truffet på grundlag af bestemmelsen i myndighedslovens § 27, stk. 3, der har følgende indhold:

»Overøvrigheden træffer efter begæring bestemmelse om omfanget og udøvelsen af samkvemsret efter stk. 1-2 og kan ophæve samkvemsretten, såfremt hensynet til barnets tarv eller andre vægtige grunde taler derfor.«

Med hensyn til eventuel deling af transportudgifterne har justitsministeriet i sin supplerende udtalelse af 20. maj 1981 givet udtryk for, at der efter justitsministeriets opfattelse ikke er hjemmel til at pålægge forældremyndighedsindehaveren at afholde transportudgifterne i forbindelse med samkvemsrettens udøvelse.

Denne opfattelse giver mig ikke anledning til bemærkninger.

Konsekvensen af denne opfattelse er, at såfremt den rejseordning, som (M) har foreslået, i øvrigt skulle gennemføres, måtte (M) afholde udgifterne i forbindelse med (H's) aflevering og afhentning af (S) i Kastrup lufthavn, medmindre (H) erklærede sig indforstået med at afholde disse udgifter.

For så vidt angår spørgsmålet om at pålægge forældremyndighedens indehaver - her (H) - at sørge for en del af transporten har justitsministeriet i sin supplerende udtalelse af 20. maj 1981 givet udtryk for, »at forældremyndighedsindehaveren kun i helt ekstraordinære tilfælde bør pålægges at bringe barnet enten hele vejen til samkvemsretshaverens bopæl eller - typisk - til en station, havn eller lufthavn«.

Jeg henviser i den forbindelse yderligere til den kommenterede myndighedslov, v. Svend Danielsen (1978), s. 167, hvorefter myndighederne »forsøger at formidle ordninger, som *parterne kan acceptere* (fremhævet af mig)«.

Det kan ikke give mig anledning til bemærkninger, at amterne og justitsministeriet som udgangspunkt er meget tilbageholdende med, mod protest fra forældremyndighedsindehaveren, at pålægge denne at bringe barnet hele eller en del af vejen til samkvemsretshaverens bopæl.

...«

Jeg fandt ikke grundlag for at kritisere justitsministeriets afgørelse i M's sag.